

Elevens navn:	Rune Møller Nedergaard	Klasse:	3s 25
---------------	------------------------	---------	-------

	Fag:	Lærer:	
Studieretningsfag på A-niveau	SA	BI	
Fag på mindst B-niveau	Ty	OA	

Område og faglig problemstilling (Udfyldes af eksaminator).

Integration i Tyskland

Opgaveformulering (Udfyldes af eksaminator)

Redegør for Fatik Akins film/filmmanus "Auf der anderen Seite" med henblik på filmens struktur og fortælleforhold. Giv med inddragelse af samfunds-faglige teorier om identitetsforhold, integration og overlevelsesstrategier en analyse og fortolkning af filmen især med fokus på disse aspekter.

Diskuter slutteligt hovedproblemerne omkring integrationsprocesserne.

Det forventes, at opgaven har et omfang svarende til 15-20 _____ normalsider.
(Indholdsfortegnelse, noter, litteraturliste, grafer, illustrationer etc. medregnes ikke i sidetallet).

Vejleders underskrift:

Vejleders underskrift:

Jeg bekræfter herved med min underskrift, at opgavebesvarelsen er udarbejdet af mig. Jeg har ikke anvendt tidligere bedømt arbejde uden henvisning hertil, og opgavebesvarelsen er udfærdiget uden anvendelse af uretmæssig hjælp og uden brug af hjælpemidler, der ikke har været tilladt under prøven.

Elevens underskrift:

Opgaven udleveres d. 6/12 2012 kl. 14.00

Opgaven afleveres d. 20/12 2012 kl. 14.00 i 4 eksemplarer i adm. 2

- Husk dette ark som forside i alle 4 eksemplarer.

Rune Nedergaard 3.s

Integration i Tyskland

Studieretningsprojekt

Dato:
12/20/2012

Abstract

This paper aims to explore how Fatih Akin's film *Auf der anderen Seite* (The Edge of Heaven) depicts effects of globalisation upon both physical- and cultural national borders. The film focuses on the Turkish-German relationship and comments on traditional misapprehensions regarding the two cultures interdependence. The investigation is carried out through an analysis and interpretation of *Auf der anderen Seite* and with the use of sociological theories in order to obtain a higher and more comprehensive understanding of the film. The study showed that the film makes use of a complex structure and multiple intertwined narratives, which undermines stereotypes and encourages transcultural integration between Germany and Turkey. The film criticizes traditional European monoculture tendencies and questions national borders.

Indledning

Globalisering – et ord, der har vundet indpas i europæiske lærebøger, men ikke samme grad i den europæiske mentalitet. Fatih Akins film *Auf der anderen Seite* er et modigt forsøg på at vise, hvordan globaliseringen ændrer de grundvilkår, ud fra hvilke vi definerer kultur og samfund. Med sin tyske opvækst og tyrkiske rødder har Fatih Akin lavet en film, der bryder med traditioner om at fremstille de to kulturer som hinandens fremmede, og i stedet viser tyrkere, der beriger den tyske kultur og den anden vej rundt. Hvilken holdning til integration kan der udledes af filmen *Auf der anderen Seite*, og hvordan formidles dette synspunkt ?

Denne opgave forfølger disse spørgsmål ved at redegøre for filmen med henblik på struktur og fortælleforhold, og i forlængelse af dette give en analyse og fortolkning ved inddragelse af teorier om identitetsforhold, integration og overlevelsesstrategier. Opgavens fokus ligger på emnet og det tværfaglige samarbejde. Af hensyn til opgavens fokus, omfang, anvendte teorier og læsevenlighed holdes de taksonomiske niveauer ikke skarpt adskilte. Derfor vil hverken analysen eller fortolkningen i sig selv være fyldestgørende, men skal sammen med redegørelsen ses som hinandens forudsætning. Slutteligt diskuteres hovedproblemerne omkring integrationsprocesserne, men da dette også diskuteres gennem analyse og fortolkning af filmen, skal afsnittet ses som et supplement hertil.

Opgaven afgrænses ved at undlade at behandle elementer i filmen, der ikke direkte har relevans for opgavens fokus. Her kan f.eks. nævnes: terrorisme, kvindeundertrykkelse, nazisme, død, etik, genretilhørsforhold og intertekstuelle referencer.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Indledning	2
Teori	4
Redegørelse	6
Kontekst	6
Filmen	6
Kapitel 1: "Yeters Tod"	7
Kapitel 2: "Lottes Tod"	8
Auf der anderen Seite	9
Delkonklusion	9
Analyse	10
Fortolkning	16
Diskussion	20
Segregation og forsøgt kulturel assimilation	20
Generelle udfordringer	21
Konklusion	22
Litteraturliste	23

Teori

Målet med denne opgave er ikke at redegøre for samfundsfaglige teorier, men er at anvende dem i en analyse og fortolkning af filmen *Auf der anderen Seite*. Ud fra dette hensyn vil relevante teorier derfor blive redgjort for via anvendelse i analyse- og fortolkningsdelen, og således ikke i dette afsnit. Dette teoriafsnit har udelukkende til formål at definere centrale begreber vedrørende integration.

At integrere betyder ifølge Politikens Nudansk ordbog "*at få nogen el. noget til at indgå i noget andet, så de bliver en del af en overordnet helhed.*" Som en konsekvens af at samfundet er blevet mere differentieret, og derved også mere komplekst, har sociologien reageret ved at opdele det *teoretiske* begreb integration i *system integration* og *social integration*¹. System integration omhandler forholdet mellem systemelementer. Dette kunne f.eks. være Tyrkiets optagelse i EU. Social integration omhandler integration af personer, hvor man ser på, om de er *inkluderet* eller *ekskluderet*. Social integration vil i denne opgave blive inddelt i *social integration* og *kulturel integration*.

Når integration omtales i medierne kan det godt være forvirrende, da ordet integration her optræder som politisk målsætning, hvor forskellige partier giver deres bud på, hvordan samfundet bedst udnytter indvandreres ressourcer, eller undgår at bruge dets egne på dem. Det forvirrende element består i, at hvor sociologien med integration sigter imod en teoretisk forståelse af integrationsprocesser, så indgår der i integration som politisk målsætning en bestemt virkelighedsopfattelse. Denne virkelighedsopfattelse varierer naturligvis, hvorved definitionen af integration ligeledes varierer. Derfor vil integration i denne opgave blive brugt som samfundsvidenskabeligt begreb med fokus på social- og kulturel integration.

*Integrationsprocesser*²

Når etniske minoriteter skal optages i et samfund, ser man på forskelle mellem dem og majoritetsbefolkning. Ved kulturelle- og sociale integrationsprocesser fokuseres der henholdsvis på de kulturelle og sociale forskelle. På grund af forskellige ønsker til resultatet af integrationsprocesser, kan de med fordel inddeles i fire former: Assimilation, segregation, smeltedigel-integration og pluralistisk integration³.

Sociale integrationsprocesser

Assimilation er den proces, der resulterer i at minoriteten fuldt ud bliver som majoriteten. Ved social assimilation opnår minoriteten de samme sociale vilkår som majoriteten. Dette indebærer en ligestilling og en lige deltagelse på områder som arbejdsmarked, uddannelse og politik. Social integration og social

¹ Andersen:2005:71 (Bog 2)

² Afsnit baserer sig på Udlændinges integration i det danske samfund (Internet 5), Christoffersen:2005 (Bog 5)

³ Christoffersen:2005:256 (Bog 5)

assimilation kan ses som synonymer. Social integration eller assimilation står overfor social *segregation*, hvis resultat er at de etniske minoriteter ikke bliver ligestillet med majoritetsbefolkningen, og således bliver socialt marginaliseret.

Kulturelle integrationsprocesser

Assimilation: Den etniske minoritet overtager fuldstændigt majoritetens kultur.

Smeltedigel: De to kulturer blandes og en ny fælles skabes. Resultat: multietnisk, monokulturelt samfund.

Segregation: De to kulturer forbliver adskilte, og agerer parrallet.

Pluralistisk integration: Gensidig tilpasning mellem de to kulturer. De etniske minoriteter beholder væsentlige dele af deres oprindelige kultur, og optager samtidigt væsentlige dele af majoritetens kultur. De to kulturer forbliver forskellige, men med fælles grundlæggende normer og værdier.

Tabel A1 stammer fra "Udlændinges integration i det danske samfund" (Internet 5),

Tabel A.1: Forholdet mellem de etniske minoriteter og majoritetsbefolkningen		
Proces	Resultat	
	Kulturelt	Økonomisk og socialt
Kulturel og social segregation	Multiethnisk, parallel-kulturelt samfund: adskilte monokulturelle grupper	Etniske minoriteter økonomisk og socialt marginaliseret
Kulturel og social integration	Multiethnisk, multikulturelt samfund	Etniske minoriteter økonomisk og socialt ligestillet
Kulturel og social assimilation	Multiethnisk, monokulturelt samfund	Etniske minoriteter økonomisk og socialt ligestillet

Kilde: Peter Nænnestad, 1999

Redegørelse

Kontekst

Fatih Akins film *Auf der anderen Seite* tilhører en strømning, der er opstået i kølvandet på Berlinmurens fald. Wendy Everett navngiver i sin artikel *Studies in European Cinema* denne strømning *fractal films*. Fractal films er kendetegnet ved en kompleks struktur og temaer, der beskæftiger sig med globaliseringens effekt på nationale grænser, og ved at skabe orden ud af kaos.

Den tysk-tyrkiske biografscene har i disse år særlig stor relevans, da det som en konsekvens af Berlinmurens virke, kun er de sidste 15-20år, vi for alvor har set et opgør med det monokulturelle os/dem mediebillede, der naturligt nok har været særligt dominerende i den vestlige verden i tiden omkring anden verdenskrig. I tiden mellem anden verdenskrig og Berlinmurens fald, har Tysklands arbejde mod genoptagelse i det europæiske fællesskab, og den deraf indvandrervenlige politik udmundet i tysk statsborgerskab til godt 2.7millioner tyrkere⁴, der i denne periode af medierne primært er blevet fremstillet som værende *fremmede* i den tyske kultur. Ydemere lander filmen midt i en religionskonflikt mellem Islam og den vestlige verden.

Fatih Akin er med *Auf der anderen Seite* tydeligt bevidst om den samfundskontekst filmen befinder sig i, og de ovennævnte omstændigheder er således behandlet i filmen. Denne opgave vil indledningsvis redegøre for filmen med særligt henblik på at vise, hvordan filmen gennem sin struktur og fortælleforhold tilskynder en integration der går begge veje (pluralistisk integration / smeltedigel-integration).

Filmen⁵

Auf der anderen Seite starter hvor den slutter, og plottet oplevelses således som et flashback. Derefter er filmen inddelt i tre kapitler, hvoraf de to første kapitlers titel hver forvarsler en af de seks karakters død. Det sidste kapitel bærer samme navn som filmen. Kapitel 1 og 2 foregår kronologisk sideløbende, hvor kapitel 2 udspiller sig i det rum, der etableres i kapitel 1. Derved er filmens andet kapitel "Lottes Tod" (meget) populært sagt en film i en film i en film (flashback → kapitel 1 → kapitel 2), og minder på det punkt om Christopher Nolans blockbusterhit *Inception* fra 2010. Kapitel 1 foregår primært i Tyskland i Bremen, kapitel 3 i Istanbul i Tyrkiet, og kapitel 2 udspiller sig i begge lande. Filmens seks karakter følger alle hjem-ude-hjem modellen. Dog starter og slutter flere af filmens handlingsforløb uden for filmens ramme.

I åbningsscenen ser vi en bil køre ind på en tankstation. Bilisten og de ansatte ønsker hinanden en glædelig Bayram på tyrkisk. På tankstationen spilles en sang af en afdød tyrkisk popmusiker. Ejeren af tankstationen

⁴Liljeberg:2012 (Artikel 4)

⁵ Afsnit drager inspiration af Everett:2005 (Artikel 2), Rings:2008 (Artikel 5) og Silvey:2010 (Artikel 6)

siger: *"Er war aus Artwin. Er ist vor zwei Jahren an Krebs gestorben. Er war blutjung. 30, glaube ich. Alles wegen Tschernobyl. Jetzt erst wird das alles klar."*⁶ Bilisten reflekterer over hvordan globaliseringen medfører uforudsete konsekvenser på tværs af landegrænser. En historie han efter alt at dømme selv kan relatere til, og filmens tema antydes herved. Han betaler ejeren og forlader så tankstationen.

Kapitel 1: "Yeters Tod"

Ali er en pensioneret immigrant fra Tyrkiet, der nu bor i Bremen. Han ønsker at købe sig til en prostitueret kvindes ydelser, og valget falder på Yeter. Efter flere besøg hos Yeter tilbyder Ali Yeter at godtgøre hendes tabte arbejdsindkomst, hvis hun blot vil bo og sove hos ham. Imens Yeter stadigvæk overvejer tilbuddet, bliver hun passet op af to tyrkiske mænd, der indirekte truer hende med vold, hvis hun fortsætter sin bordelvirksomhed. Vi erfarer senere at dette møde ikke nødvendigvis⁷ har direkte konsekvenser for filmens plot. Det er en scene Faith Akin har ladet indgå, for at tilskueren kan reflektere over eventuelle konsekvenser. Kapitlet hedder "Yeters Tod". Vi er derfor som tilskuer på jagt efter profilen på en morder, og som vi har lært det fra andre film, så er vi ikke blege for at lade to muslimske fundamentalister udfylde denne rolle. Da Yeter ender med at dø ved et uheld, må vi bortkaste vores forventning om et æresdrab, og vi bliver således afkræftet i vores fordomme.

Inden Yeters død møder vi Alis søn Nejat, der er bilisten fra åbningsscenen. Nejat er tyrkisk andengenerationsindvandrer, og underviser som professor i tysk litteratur ved universitetet. Ved Nejats forelæsning fokuseres der på en sovende pige, hvilket kan tolkes som at Nejat er en dårlig underviser. Nejat møder Yeter, der nu bor hos Ali, og da Ali får et hjerteanfald, kommer Yeter og Nejat tættere på hinanden. Yeter fortæller om sin datter Ayten, som hun dog aldrig vil få at se igen, da Ali senere i sin fuldskab slår Yeter ihjel ved et uheld. Dette er det tætteste vi kommer på et traditionelt point of no return.⁸ Nejat frastøder sin far og tager til Istanbul i søgen efter Ayten, hvis uddannelse han ønsker at finansiere.

Yeters kiste lastes af et fly i en scene, der benytter sig af kraftfulde virkemidler i form af symmetri og gentagelse. I slutningen af første og andet kapitel optræder denne scene med et fly, der aflaster en kiste. De to scener er et udtryk for kulturel udveksling mellem tysk og tyrkisk kultur. En tyrkisk kvinde dør i Tyskland, en tysk kvinde dør i Tyrkiet, og et tysk-tyrkisk far-søn forhold genoprettes. *Auf der anderen Seite* behandler døden⁹, ved at fremhæve hvorledes den baner vej for noget nyt - en naturlig cyklus - og således er disse scener også udtryk for et syn på pluralistisk integration som noget naturligt. Scenerne er filmet

⁶ Akin:2008:8 (Bog 1)

⁷ Det er tænkeligt at Yeter havde accepteret Alis tilbud uden yderligere motivation.

⁸ Filmen anvender en kompleks struktur til at fastholde seerens interesse, og er derfor frigjort fra berettermodellen.

⁹ Pga. opgavens fokus på integration bliver døden som tema ikke behandlet

med spejlvendt symmetri, og deres gentagelser fordrer, ligesom andre scener¹⁰, en refleksion over det foregåede – i dette tilfælde en interaktion mellem to kulturer. Ved at scenerne bliver *vist* og ikke *fortalt*, er det op til tilskueren selv at konkludere, og vi er således mere tilbøjelige til at acceptere budskabet. Hvor man normalt siger at gentagelse fremmer forståelsen, så har vi her at gøre med scener, hvor forståelsen først opstår ved gentagelsen. På grund filmens struktur, hvor første og andet kapitel foregår i samme tidsrum, er virkemidlet med forståelse først efter gentagelse benyttet ekstra flittigt.

I søgen efter Ayten slår Nejat sig ned i Istanbul, og opkøber en tysk boghandler af den tyske Herr Obermüller der udtaler: *„Ein türkischer Germanist aus Deutschland landet in einer deutschen Buchhandlung in der Türkei! Das ist doch mal was.“*¹¹ Det er et eksempel på hvordan Faith Akin ikke kun anvender symmetri i forhold mellem filmens primære karakterer, men også som her, i et af filmens mange fantastiske tilfælde, afbilder hele det tyske og tyrkiske samfund som tæt forbundet i et symbiotisk forhold.

Kapitel 2: "Lottes Tod"

Kapitlet starter ligesom kapitel 1 den 1. maj. Ayten, Yeters datter, flygter fra politiet med en pistol, hun har stjålet. Med hjælp fra en af en af beboerne i et tilfældigt lejlighedskompleks, gemmer hun pistolen på taget og undslipper politiet. Da den radikale politiske gruppe¹² hun er en del af bliver fanget ved en razzia, flygter hun til Tyskland på et falsk pas. Hun leder efter Yeter uden held, og bliver udstødt af sin politiske gruppes broderorganisation i Tyskland. Hun ender med at søge ly på universitet, hvor vi nu for anden gang ser hende sovende til Nejats lektion, men først nu kan vi afkode sammenhængen. På grund af filmens struktur ved vi, at Nejat senere vil forsøge at finde Ayten, men kronologisk er Yeter jo ikke død endnu. Det er skæbnens ironi, at karaktererne ikke bare er uvidende om tilfældets signifikans – de har slet ingen mulighed for at vide det, vi ved. Det er her filmens komplekse struktur skinner igennem. Filmen kommunikerer nu til os uafhængigt af karaktererne, men ikke alene det! Vi fortolker scenen ud fra fakta, der endnu ikke eksisterer i filmens rum, og vores umiddelbare fortolkning afspejler ikke dette. Vi ser skæbnens ironi i scenen som den er – ikke som den vil blive.

På universitet møder Ayten den tyske student Lotte. Ayten flytter ind hos Lotte, der bor hos sin mor Susanne. Lotte og Ayten bliver elskere. De leder sammen efter Yeter, og kører på et tidspunkt lige forbi den bus, hvor Yeter og Nejat sidder som i en scene fra kapitel 1 – dog uden at se hinanden. Aytens falske identitet bliver ved samme køretur afsløret af politiet, men hun påkræver sig asyl i Tyskland – en retssag hende og Lotte, med finansiering af Susanne, dog taber. Ayten bliver udvist til rettergang i Tyrkiet, hvor hun

¹⁰ Her tænkes der på scenerne, hvor Ayten og Lotte tager den samme båd, blot på forskellige tidspunkter og den modsatte vej.

¹¹ Akin:2008:82 (Bog 1)

¹² Sandsynligvis PKK - en kurdisk oprørsbevægelse

er anklaget for at være medlem af en terrororganisation. Lotte følger efter og ender ved et tilfælde med at leje et gæsteværelse i Nejat's lejlighed. Hun har fået besked på ikke at nævne Aytens rigtige navn. Hverken Lotte eller Nejat ved derfor, at de begge er i Tyrkiet på grund af Ayten. Det er et af filmens mange tilfælde, der sætter personerne lige akkurat uden for rækkevidde af information, der kan hjælpe dem til at nå deres mål. Lotte besøger Ayten og tilbyder sin hjælp. Hun befinder sig snart i samme lejlighedskompleks, hvor den hjælpsomme beboer, ligesom filmens tilskuere, ser en scene gentage sig. Konflikten optrappes efter at Lotte har erhvervet pistolen, da hendes taske med pistolen bliver stjålet af en flok børn. Da hun finder børnene hænder det ulykkelige uheld, og for anden gang må en af filmens karakterer, som det blev forvarslet ved kapitlets start, lade sig fragte hjem i en kiste.

Auf der anderen Seite

Susanne går gennem den tyrkiske paskontrol i lufthavnen samtidigt med Ali, der er blevet udvist fra Tyskland. Hun opsøger Nejat¹³, og får lov til at bo i det samme værelse, som hendes datter engang havde lejet. Konfliktløsningen sker efter at Susanne læser sin afdøde datters dagbog, og beslutter sig for at træde i sin datters fodspor. Hun er således medvirkende til at Ayten bliver løsladt. Susanne tilgiver Ayten, og uden for filmens ramme er der lagt op til, at de to kan være hinandens erstatning for en mistet mor og datter. Susanne kan ligeledes gå hen og blive en erstatningsmor for Nejat, der dog først skal forsones med sin far, Ali. Vi når frem til åbningsscenen, og slutter ved havets kyst.

Delkonklusion

Auf der anderen Seite er en del af en strømning kaldet *fractal films*, hvis struktur understøtter integration, og hvis temaer omhandler globaliseringens effekt på nationale grænser. Filmen er klart bevidst om sin relevante samfundskontekst. Strukturen gør det muligt at bruge gentagelser og symmetri til at formidle budskaber udenom selve fortællingen, og benyttes desuden til at overraske tilskueren på en måde, som en film med et kronologisk plot ikke ville kunne. Ved at filmen *viser* i stedet for at *fortælle*, er vi som tilskuer mere tilbøjelig til at acceptere budskabet. Filmens fantastiske tilfælde fletter de to kulturer sammen, og opfordrer tilskueren til at reflektere over eventuelle konsekvenser, hvilket nedbryder fordomme om tyrkisk kultur som *fremmed*¹⁴ i den tyske, og gør op med et ellers monokulturelt medie billede.

¹³ Stadigvæk ingen snak om deres fælles forbindelse til Ayten – det lægger uden for filmens ramme.

¹⁴ Dette forhold behandles i fortolkningsdelen ved Zygmunt Bauman

Analyse

"Auf der anderen Seite" (2007) er den anden film i en triologi af instruktøren Fatih Akin. Filmen udfolder sig igennem tre familier, hvis veje konstant krydser hinanden, og resulterer i lettere kaotiske fortællinger, der dog hen ad vejen bindes sammen ved en række formålstjenlige tilfælde (jf. redegørende del).

Den pensionerede Ali Aksu, far til Nejat, passer på mange måder fint på en gennemsnitlig tyskers stereotype forestilling om mænd fra patriarkalske samfund. Som indvandrer fra Tyrkiet er han præget af den tyrkiske nationalideologi kemalisme. Dette fremgår af Nejats beskrivelse af sin fars vilje til at trodse Gud: "*Er sagte, er würde sich sogar Gott zum Feind machen, um mich zu beschützen*".¹⁵ Med kemalismen som fortæller for sekularisme, er det nok ikke på grund af en religiøs strategi, at Ali lever segregeret fra det tyske kultursamfund. Ali anvender derimod en kollektiv strategi¹⁶, hvor han søger fællesskab med andre af samme kultur eller etnicitet. Dette fremgår af mødet med Yeter, hvor lægger Ali stor vægt på deres fælles nationale oprindelse. Senere hører vi, hvordan han af en iraner har fået et tip til et væddeløb. Alis venskab med en iraner indikerer, at han sagtens kan have venner med en anden nationalitet, og at det således blot er den tyske kultur, som han føler sig fremmedgjort af¹⁷. Den første generation af tyrkiske immigranter til Tyskland som Ali repræsenterer, har netop haft en tendens til at leve i et parallelsamfund (segregation). Ali bor i Bremen, der i en aktuel sag fra april 2012¹⁸ er blevet kritiseret for social- og kulturel segregation af etniske minoriteter, hvor unge anden- og tredjegenérationsindvandrere har valgt en kriminel strategi¹⁹. Benedict Anderson beskriver med begrebet *forestillede fællesskaber* denne tendens til at etniske minoriteter finder sammen, og isolerer sig fra majoritetsbefolkningen²⁰. Forestillede fællesskaber er kendetegnet ved at nedtone interne forskelle, og i dette tilfælde i stedet at fokusere på, hvordan de *ikke* er tyske. Disse fællesskaber er forestillede, da Ali jo ikke kender alle immigranter i Tyskland, og dog stadigvæk føler et fællesskab med dem. Det ligger dog ikke filmen på sinde, at tage hul på en så væsentlig kulturkonflikt, uden også at behandle den. Hertil hører Benedict Andersons begreb *forestillede forskelle*, der beskriver hvordan både minoriteter og majoriteten fremhæver enkelte forskelle hos hinanden. Dette kunne f.eks. være Alis patriarkalske kvindesyn, hvor denne ene forskel så generaliseres, hvorved der opstår ikke eksisterende *forestillede forskelle*. Som sagt passer Ali i visse henseender på en stereotyp forestilling om tyrkiske mænd, men filmen viser ham også som en kærlig far. Dette bryder med de forestillede

¹⁵ Akin:2008:117 (Bog 1)

¹⁶ Christoffersen:2006:256 (Bog 5)

¹⁷ Vi kan forvente at han føler sig fremmedgjort, da han dyrker sin nationale identitet (f.eks. gennem Yeter).

¹⁸ "Immigrants Creating Their Own Societies" (Internet 3)

¹⁹ Thomas Hylland Eriksen ved (Christoffersen:2006)

²⁰ Klinker:2006 (Artikel 3)

forskelle, og opfordrer seeren til at reflektere, samt at afstå fra simpel dikotomisk tænkning. Man kan altså konkludere at filmen fremstiller de kulturelle forskelle i samfundet som polariserede.

Nejat Aksu er, i modsætning til sin far Ali, fuldt ud integreret (pluralistisk). Efter at Nejat meget spontant er flyttet tilbage til Istanbul, spørger hans fætter Ufuk ham om, hvad der så skal ske med Nejats stilling som professor i tysk. Hertil svarer Nejat: *"Vielleicht ist das Lehren nicht meine Bestimmung."*²¹ Af dette citat fremgår at Nejat er et produkt af det senmoderne samfund²². Han er reflektiv, og har let ved spontant at forlade det, tyske samfund, selv efter at han med sin stilling som professor er nået til tops. Vi kan desuden udlede, at han har valgt en *bindestreghedsidentitet*²³, i det han let kan skifte mellem de to kulturer, og er påvirket af dem begge. George Herbert Mead beskriver i sin teori om *den signifikante anden*, hvordan barnet under den primære socialisering uundgåeligt internaliserer forældrenes virkelighedsbillede. Nejats tyrkiske identitet giver sig f.eks. til udtryk ved hans hjertelige håndtering af gæster – både hjemme hos Ali og i boghandleren i Istanbul, hvor kunder bliver budt på tyrkisk te. Alis påvirkning af Nejat har ikke udelukkende været mod det tyrkiske. Ali har nok haft ambitioner om, at hans søn skulle nå langt, har således opfordret Nejat til at vælge en *uddannelsesstrategi*, men derved er der blevet skabt en social distance mellem ham og Ali. Pierre Bourdieu beskriver det som *arvens modsigelser*. Émile Durkheim²⁴ beskriver processen med Nejats overtagelse af Alis ambitioner, ved at Alis forventninger (ydre tvang), bliver til en indre tvang for Nejat. I det at Nejat opfylder disse forventninger, er ham og Ali ikke længere på bølgelængde intellektuelt. Dette medfører frustrationer, som det ses ved denne samtale mellem Ali og Nejat:

Ali: *"Wen bumst du zur Zeit?"* Nejat: *"Ein gentleman spricht nicht über so was."* Ali: *"Das wusste ich nicht."*²⁵
I modsætningen til i manus, fortsætter samtalen i filmen, og Ali siger på tyrkisk: *"Det er da heller ikke til at tale med dig om noget."*

At Nejat har håndteret sin integrationsproces på en så overbevisende måde, fortæller os at han må være en meget stærk og individuel person. Dette fremgår også af følgende samtale med Susanne, hvor Nejat demonstrerer en dyb menneskelig forståelse.

Susanne: *"Woher wussten Sie, dass ich es bin?"* Nejat: *"Sie sind der traurigste Mensch in diesem Raum."*²⁶

²¹ Akin:2008:81 (Bog 1)

²² Definition ud fra Anthony Giddens opdeling, (Christoffersen:2006) Bog 5, (Erhardi:2010) Artikel 1, (Andersen:2005)

²³ Thomas Hylland Eriksen ved Christoffersen:2006 (Bog 5)

²⁴ Andersen:2005:71 (Bog 2)

²⁵ Akin:2008:21 (Bog 1)

²⁶ Akin:208:81 (Bog 1)

En mindre resursefuld person var let havnet i en kollektiv strategi med segregation til følge, eller var blevet fuldstændigt assimileret. Nej, det er derimod et eksempel på vellykket pluralistisk integration. Generelt har filmen mange stærke karakterer, og viser fortrinsvis et lyst billede af kulturel udveksling mellem Tyskland og Tyrkiet. De fundamentalistiske tyrkere, der truer Yeter er dog en undtagelse. De har valgt en *religiøs strategi*, og lever fuldstændigt segregeret fra det tyske samfund. I medierne vil man uforholdsmæssigt ofte blive præsenteret for denne gruppe af indvandrere, og det skaber et forvrænget billede, en *stigmatisering*, som indvandrerne ikke kan undgå at internalisere. Det siger Norbert Elias, der ved en undersøgelse af et lokalsamfund i England i 1960'erne har fremsat en påstået universel model, som beskriver forholdet mellem *de etablerede* og *outsiderne*²⁷. Han beskriver bl.a. hvordan et generelt ujævnt magtforhold giver de etablerede magt til at bestemme hvilke individer (undergrupper) fra hver gruppe, der kommer til at repræsentere gruppens identitet. Det vil sige at majoritetsbefolkning i Tyskland har magt til at vælge hvilke individer, der kommer til at repræsentere den tyrkiske minoritets gruppeidentitet, og ligeledes at majoriteten kan vælge "gode tyskere" til at repræsentere den tyske gruppeidentitet, hvorved f.eks. ekstrem nationalisme bliver delvist censureret bort.

Émile Durkheim opstiller en teori²⁸ om at betydning af bl.a. religion vil være dalende desto mere differentieret et samfund er. Et differentieret samfund har større interne forskelle og uligheder, hvilket skaber en ny form for solidaritet (sammenhængskraft). Det traditionelle samfund er baseret på en mekanisk solidaritet, hvor bl.a. religion spiller en stor rolle. Den moderne samfund har derimod en særlig *organisk solidaritet*, der baserer sig på gensidig afhængighed. Hvordan kan det så være, at religion ikke har mistet betydning i tilfældet med fundamentalisterne der truer Yeter, men snarere tværtimod? En forklaring er, at det er et (underbevidst) identitetsvalg. Det er en måde at overleve et sammenstød mellem det moderne og det senmoderne samfund. Thomas Hylland Eriksen kalder det kulturel kreativitet²⁹, når minoriteter genopfinder tabte traditioner, for at omgå den øgede individualitet, som det senmoderne samfund medfører. Émile Durkheim er også selv klar over, at organisk solidaritet ikke er så effektiv, som hans teori (fra det forrige århundredeskifte) forudsiger, og han forklarer det ved at "*gamle forskelle i magt og rigdom fra bl.a. feudalsamfundet er videreført i det moderne, og at dette er uforeneligt med den nye struktur.*"³⁰ I filmen ser vi forskelle mellem det moderne og det senmoderne samfund, og de væsentlige forskelle er primært kulturelle. Hvis disse fundamentalisters valg om at falde tilbage på en mindre kompliceret sammenhængskraft, er forårsaget af uforenelige elementer med det senmoderne samfunds struktur, så må vi forvente at disse primært er af kulturel karakter. Dette lader også til at være filmens

²⁷ Krieken:1998:147 (Bog 9) andre aspekter af teorien vil blive behandlet løbende i analyse- og fortolkningsdelen

²⁸ Andersen:2005:71 (Bog 2)

²⁹ Chrstoffersen:2006:234 (Bog 5)

³⁰ Andersen:2005:82 (Bog 2)

synspunkt, da filmen kan opfattes som et modsvar på den generelle tendens til at majoriteten kulturelt stigmatiserer minoriteter (jf. Norbert Elias). Måske kan vi udlede at globaliseringen har medført et skifte fra biologisk racisme til *kulturel racisme*? Det er i hvert fald på det kulturelle at filmens fokus ligger.

Filmens internationale og transkulturelle fokus er tydeligt hele filmen igennem. Dette ses bl.a. ved Ali og Yeters samtale, da han første gang opsøger hende: Ali: *"Machst du Französisch?"* Yeter: *"Französisch, Griechisch, Spanisch - für dich mache ich International."*³¹ Dette er et sjældent eksempel på at filmen fortæller fremfor at vise, som den almindeligvis udmærker sig ved.

Filmens nedtoner sprogbarrierer, ved at lade dialoger springe fra tysk til tyrkisk på en afslappet og problemfri måde. Lotte og Aytens samtaler på engelsk er ligeså fremstillet problemfrie, og viser derved at dialog på tværs af kulturer kan være netop dette. Musikken i filmen spiller samme transkulturelle rolle. I en scene hvor Nejat træder ind i en tysk boghandler i Tyrkiet, bliver der spillet en klassisk tysk melodi af Johann Sebastian Bach, men med tyrkiske instrumenter. Filmens spiller generel meget verdensmusik, der jo i sig selv er meget internationalt – en slags kulturel smeltedigel. Sangen i filmens åbningsscene fortæller ligeledes, at globaliseringen uundgåeligt blander kulturer på godt og ondt (jf. redegørende del).

Filmens karakterer er klædt i relativt neutrale farver – bortset fra de to kvinder der dør. Lotte og Yeter går klædt i skiftevis rødt og blåt. Yeter er klædt i rødt når hun arbejder som prostitueret, og hun er klædt i blåt når hun bliver truet af fundamentalisterne, samt efter at Ali har købt hende med hjem. Lotte er klædt i blåt i scenerne omkring Aytens anholdelse, men er ellers klædt i rødt.

³¹ Akin:2008:12 (Bog 1)

Som det kan ses på billedet (se bilag 1 for farvekopi) er Lotte klædt helt i rødt, og telefon og gulvtæppe er ligeledes røde. Denne scene viser Lotte, der for første gang står helt på egne ben. Den røde farve symboliserer således uafhængighed og individualitet. Den blå farve symboliserer derimod andre (Ali, Susanne og autoriteter), der udøver kontrol over Lotte og Yeter. Denne opdeling ses også i omgivelserne. Gaderne er spækkede med røde flag ved de to første maj scener, og autoriteternes bygninger er blå – herunder asylcentret, Susannes hjem, politistationen og fængslet i Istanbul. Disse kontraster forstærker det budskab, som de to kvinders liv og død sender (jf. redegørende afsnit).

Efter Yeters død starter kapitel 2, og fokus skifter over på Ayten. Ayten har forskellige karaktertræk, hvor nogle er typiske for det moderne samfund, og nogle for det senmoderne samfund. Ved begyndelsen af kapitel 2 sættes filmens tempo markant op, og vi følger Ayten på flugt fra politiet. Dette beskriver Thomas Ziehe ved *potensering*, der er en søgen efter at mærke, at man lever³². Man søger til ekstremerne, for at mærke spænding og få et adrenalin rus. Han påstår at individer vælger potensering som en livsstrategi, for at mindske den *tomhed* og *usikkerhed*, som det senmoderne samfunds individualisering forsager. Da Ayten flygter til Tyskland bruger hun dæknævnet Gül, der betyder "rose i vinteren", hvilket henviser til Nejats forelæsning om den franske revolution. Her citerer Nejat Goethes kritik af revolutioner³³: "*Wer wollte schon eine Rose im tiefsten Winter blühen sehen? Alles hat doch seine Zeit: Blätter, Knospen, Blüte.*"³⁴ Af dette kan vi udlede, at Ayten i alle lag af filmen symboliserer revolution. Dette fremgår også da Ayten beskriver overfor Susanne, at hun er med i en politisk modstandsbevægelse, og at hun ikke stoler på hverken sit lands regering eller EU: "*Fuck the European Union*"³⁵ Anthony Giddens beskriver hvordan individer i det senmoderne samfund generelt har meget tillid til abstrakte instanser som f.eks. EU, hvor man i det traditionelle samfund kun havde tillid i form af "ansigt til ansigt" relationer³⁶. Hendes mistillid står i kontrast til Lottes tillid til autoriteterne: "*It's not so bad. The people are nice.*"³⁷

Lotte og Aytens forelskelse kan umiddelbart virke usandsynlig, da de to er meget forskellige.³⁸ Pierre Bourdieu bruger (og opfinder) begrebet *habitus*³⁹ til at beskrive, hvordan individer opfatter, bedømmer og handler. Habitus er altså noget man bygger op, og anvender som erfaringsgrundlag, når man bliver mødt med nye erfaringer (stimuli). Ud fra disse præmisser konkluderer han, at "*agenter i det sociale rum, hvis positioner og habitus ligner hinanden, har større sandsynlighed for at mødes og komme overens, end*

³² Jacobsen:2010 (Bog 6), (Internet 6)

³³ Artikel 6 påstår at dette faktisk er et fejlcitat.

³⁴ Akin:2008:31 (Bog 1)

³⁵ Akin:2008:61 (Bog 1)

³⁶ Jacobsen:2010 (Bog 6)

³⁷ Akin:2008:73 (Bog 1)

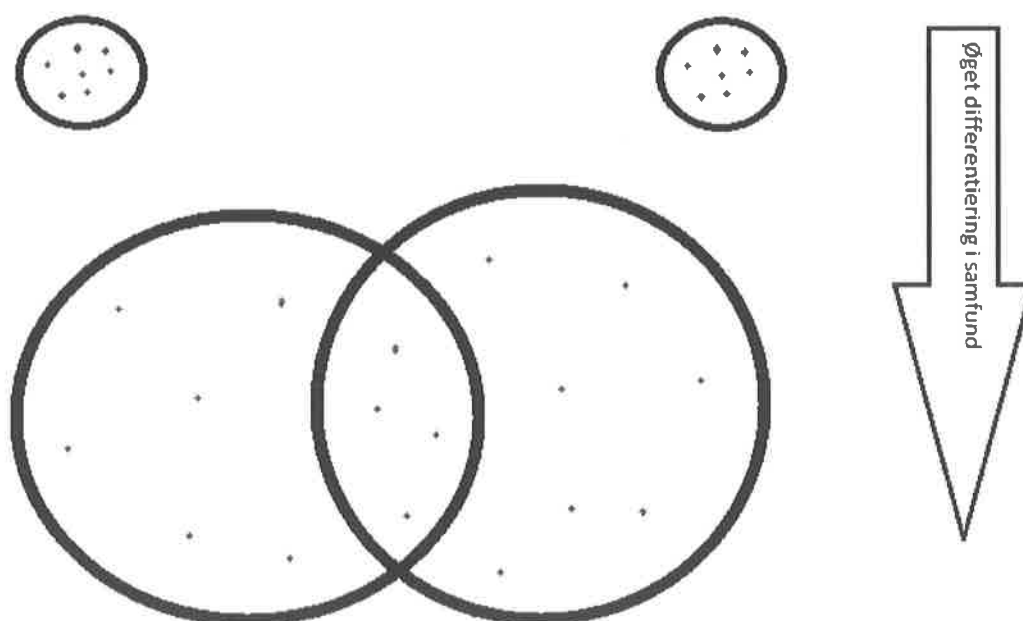
³⁸ Artikel 3 har været inspirationskilde til at forstå forhold mellem personer med forskellig baggrund.

³⁹ Andersen:2005:350 (Bog 2)

agenter med positioner langt fra hinanden.⁴⁰ Lotte og Ayten har relativ forskellig habitus, og alligevel kommer de overens. Her passer teorien altså ikke helt. Peter Berger og Thomas Luckmann arbejder med et tilsvarende begreb kaldet *typeskemaer*⁴¹. Typeskemaer er her mere velegnet til at forstå forholdet mellem Lotte og Ayten, og multikulturelle forhold generelt, da der i begrebet indgår en mulighed for at individer med vidt forskellige typeskemaer kan inspirere hinanden. Lotte og Ayten er begge unge, og virker meget modtagelige overfor nye indtryk. Lotte har lige været tre måneder i Indien, og nok tiltrukket af det orientalske som Ayten symboliserer. Desuden er Lotte lesbisk / biseksuel, og Ayten meget attraktiv, så deres forelskelse er måske ikke så usandsynlig alligevel.

George Simmel har i sin beskrivelse af *den fremmede* fremsat en teori, der er interessant i forhold til mødet mellem Lotte og Ayten – specielt fordi den er skrevet for over 100år siden, hvor globaliseringen endnu ikke var særligt udpræget. Han beskriver hvordan den øgede differentiering af samfund har paradoksale konsekvenser for individualiteten: *"Den enhed mellem nærhed og fjernhed, der findes i ethvert forhold mellem mennesker, har i dette tilfælde fået en konstellation, der mest kortfattet kan formuleres på følgende måde: distance inden for forholdet betyder, at det nære menneske er fjernt, mens fremmedhed betyder, at det fjerne menneske er nært."*

Nedenfor ses en visuel opfattelse foreslået af undertegnede. De sorte ringe symboliserer periferien for (normale) identitetstyper i to samfund, og de røde prikker symboliserer individer.

⁴⁰ Bourdieu:2003 (Bog 11)

⁴¹ Berger:1996 (Bog 3)

Figuren viser at to samfund med vidt forskellige individer, vil udvikle sig i mod at have mindre forskellige individer, desto mere differentieret de to samfund bliver. Derudover fremgår det, at individerne inden for hvert enkelt samfund samtidigt vil blive mere forskellige. Altså det nære bliver fjernt og det fjerne bliver nært. Umiddelbart viser det hvordan to personer som Lotte og Ayten med forskellig baggrund, vil have en større chance for at komme overens. Denne teori forholder sig i midlertidigt ikke til globaliseringen, der jo sætter nogle helt andre præmisser for individualiseringen. Kan en lignende model overhovedet formuleres på en meningsfyldt måde, hvis man inddrager globaliseringens effekter?

Fortolkning

Filmen sætter et stort spørgsmålstejn ved nationale grænsers relevans. Den fremhæver de ændrede vilkår globaliseringen har medført, og en del af filmens budskab er derfor netop at påvise det absurde⁴² i at opretholde hermetisk lukkede nationale "identitets periferier" eller en national monokultur, som Simmels model ellers antyder mulig. Dette afsnit søger at understøtte og udbygge denne fortolkning.

Filmens titel *Auf der anderen Seite* henviser til en rejse, som alle filmens karakterer gennemgår. Karakterne har vidt forskellige mål med deres rejse (politisk asyl, forsoning, kærlighed osv.). Fælles er dog at alle karakterne overskrider en national grænse, eller har allerede gjort det. Filmens holdning til nationale grænser kan tolkes ud af dommerens kendelse, da Ayten får afslag på asyl: *"Das Gericht verkennt ihre schwierige Situation und hält auch ihre politische Engagement für glaubwürdig."*⁴³

Her udtrykker dommeren forståelse for Aytens illegale flugt til Tyskland, selvom det er imod loven, hvilket er at stille spørgsmålstejn ved (den nuværende praksis omkring) nationale grænser i en globaliseret verden. Aytens forhold til Lotte og i sær Susanne, symboliserer forholdet mellem Tyrkiet og Tyskland. Da Ayten og Susanne først mødes, er Susanne mere end bare en smule kritisk overfor at skulle have Ayten boende. Susanne: "I don't want you to talk like that in my house. You can talk like that in your house. Okay?"⁴⁴ Dette kan tolkes som tysk fremmedfjendskhed, og et krav om at tyrkiske indvandrere bliver assimileret, hvis de ønsker at opholde sig i Tyskland. Norbert Elias model om de etablerede og outsiderne, beskriver at stridighederne opstår, fordi de etablerede betragter outsiderne som en trussel mod deres identitet.⁴⁵ Derudover påstår han, at de etablerede ser sig selv som "bærere af selve den menneskelige civilisation". Derfor er de etablerede tilbøjelige til at tillægge outsiderne værdier, som de opfatter som trusler mod civilisationen. Dette kan læses ud af Susannes respons til Ayten om sin politiske kamp: *"Maybe*

⁴² Specielt med Tysklands position som fortaler for øget system integration i EU.

⁴³ Citatet (1:06:11) er ikke i filmens manuskriptbog

⁴⁴ Akin:2008:61(Bog 1) I manus er dette citat mindre befallende, men med samme budskab.

⁴⁵ Krieken:1998:147 (Bog 9)

you're just a person, who likes to fight."⁴⁶ I dette citat anerkender Susanne ikke Aytens politiske kamp, men ser den blot som en handling for at opnå *symbolsk kapital*⁴⁷. De blå vægge i Susannes hjem harmonerer med hendes bestemmende opførsel overfor Ayten, men indretningen giver indtryk af et internationalt hjem, hvilket er direkte modstridende. Fra Lotte hører vi, at Susanne ligesom hende selv engang var åben overfor andre kulturer⁴⁸. Filmen kommer med mange antydninger til hvorfor Susanne har ændret sig. I en scene i Susannes køkken, hvor Susanne og Ayten taler sammen, er Susannes hænder røde efter at have fjernet sten fra kirsebær. Dette skal helt åbenlyst tolkes som, at Susanne har blod på hænderne, hvilket kunne antyde at hun er mærket af sine forældres generations nationalisme, som hendes initialer (Susanne Staub) også antyder. I forlængelse af dette, eller isoleret set, er fraværet af Lottes far væsentligt. Han nævnes kun kort en gang, hvor Susanne som svar på Lottes opfordring siger: "*Oh nein, den werde ich ganz bestimmt nicht fragen!*"⁴⁹ Filmen giver dog intet klart svar på, hvorfor hun så nødig vil tage kontakt til faderen.⁵⁰

Filmens budskab er ikke fortalt sort på hvidt, og således er der f.eks. også forståelse⁵¹ for Susannes, og i forlængelse af hende Tysklands, tilbageholdenhed med at omfavne andre kulturer. I det at Susannes *rejse til den anden side* bringer hende til en omfavnelser af den tyrkiske kultur, er filmens budskab dog klart nok. Fatih Akin udtaler selv i et interview: "*... ideen med Europa, (bør være) at bringe kulturer sammen og skabe en ny kultur, i stedet for at prøve at opsluge hinandens.*"⁵² Altså umiddelbart en smeltedigel integration, men det kunne også være pluralistisk integration. På trods af globaliseringen er den europæiske mentalitet, som det ses i medierne⁵³, stadigvæk meget monokulturel. Dermed ikke sagt at, at europæiske medier ikke beskæftiger sig med andre kulturer. De fleste medier har bare en tendens til at fokusere meget på kulturelle forskelle fremfor ligheder. Et eksempel er nutidige computerspil, hvor muslimer altid får lov til at være fjenden eller *de fremmede*. I et interview⁵⁴ med Tamoor Hussain, der er muslim og computerspil skribent, fortæller han at han oplever en form for kulturel racisme i computerspil. Når spurgt om, hvordan han ønsker at muslimer skal portrætteres i spil, siger han: "*We want subtlety. Just put us in there. Don't make such a big fuss about it*". Dette er præcis hvad *Auf der anderen Seite* formår at gøre. Derfor bør filmen

⁴⁶ Akin:2008:61(Bog 1) også her varierer filmen en smule fra manus.

⁴⁷ Andersen:2005:350 (Bog 2)

⁴⁸ Desuden har Susanne som ung været i Indien.

⁴⁹ Akin:2008:93 (Bog 1)

⁵⁰ En eksmand fra en anden kultur, ville forklare hendes ændrede synspunkter, men Lotte ser nu meget tysk ud.

⁵¹ Her tænkes der på scener, hvor Lotte stiller urimeligt høje krav – f.eks. når Susanne skal rede Aytens seng, eller når hun rydder op efter Lotte og Aytens morgenmad.

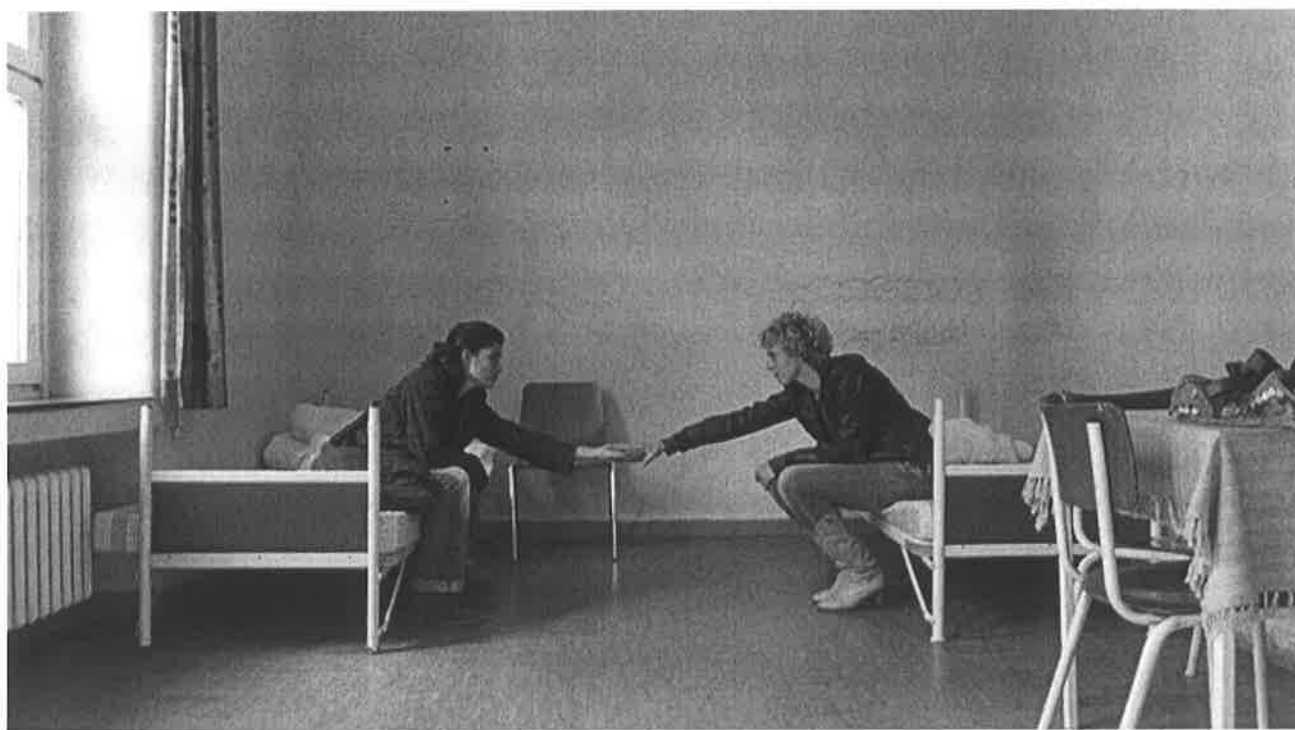
⁵² Cinemazone (Internet 4)

⁵³ Artikel 5 nævner bl.a. fokus på fodboldkampe og anden verdenskrigsfilm.

⁵⁴ Escape From Mount Stupid: Religion (Internet 7)

ses som et forsøg på at drive en udvikling i europæiske medier, hvor perspektivet ændres fra monokulturelt til transkulturelt, med henblik på at fremme integrationen.⁵⁵

Zygmunt Bauman⁵⁶ påstår at det moderne samfunds struktur er bygget op om at få alting til at passe ind i godt og ondt (entydighed) i et forsøg på at opretholde orden. En *fremmed* er hverken ven eller fjende, og er således *flertydig* i det han eller hun hverken god eller ond. Denne uorden opfattes på grund af samfundets struktur som skræmmende. Denne teori samt tidligere gennemgåede teorier af Norbert Elisas og Benedict Anderson, giver hver deres forklaring på, hvorfor vi igennem tiden har haft en så monokulturel mentalitet. Det interessante er dog, hvilken udvikling vi med globaliseringen vil se i de kommende år. *Auf der anderen Seite* er, i højere grad end de fleste samfundsfagsteorier, tilpasset til globaliseringen, da dens struktur fremhæver det *flertydige* og således ikke fremmedgør andre kulturer (jf. Bauman + redegørende afsnit). Det er dog uvist hvorvidt en film, som jo er et meget kommercielt medie, kan ændre et samfunds mentalitet. Kan man sælge tolerance?

I denne scene ser vi, hvordan Ayten (til venstre) først rækker en hånd ud, hvorefter Lotte sætter sig helt ud på kanten af sengen, for at kunne nå hende. Dette kan tolkes som at tyrkere i Tyskland skal ønske at blive integreret, og at Tyskland om nødvendigt skal strække sig meget, for at give en hjælpende hånd. Begge kulturer må her strække sig, for at kunne nå hinanden, og derved opnå vellykket integration. Lotte og Nejat

⁵⁵ Rings:2008 (Artikel 5)

⁵⁶ Andersen:2005:446 (Bog 2)

fungerer som mæglere mellem de to kulturer. Det er derfor meget passende, når Lottes død bliver omtalt som en "international krise". Ved at Fatih Akin understreger karakteren af de to dødsfald som uheld, underminere det fordomme om tysk og tyrkisk kultur som hinandens *fremmede*. Det er meget sjældent man kan sige det om en film, hvor en hvid kvinde bliver skudt i et muslimsk land – specielt efter 9/11. Om forholdet mellem de etablerede og outsiderne, hvor Norbert Elias⁵⁷ påstår at konflikterne opstår, fordi de etablerede føler at deres identitet bliver truet, har han også sagt at begge grupper er ubevidste om disse "tvingende kræfter", og han håber at bevidsthed omkring disse, vil udmunde i nogle forholdsregler til at styre dem. Måske kan en film som *Auf der anderen Seite* være med til at skabe denne bevidsthed.

Lottes død baner vejen for filmens konfliktløsning, og dermed dens bud på, hvordan vi opnår vellykket integration. Det sker da Susanne læser Lottes dagbog, og beslutter sig for at forfølge Lottes mål ved at hjælpe Ayten: *"I am here to help you. That's what she wanted, that's what I want now."*⁵⁸ På vej hen imod fængslet hvor Ayten er indsat, er der en scene hvor Susanne går ned ad den samme gade, og hilser på de to samme mænd, som Lotte hilste på i kapitlet før. På denne måde viser filmen os, at Susanne har valgt at gå i sin datters fodspor. Émile Durkheim siger at forudsætningen for sociale integrationer er en fælles bevidsthed (*conscience collective*⁵⁹), der bygger på enten fælles levevilkår, eller bevidsthed om indbyrdes afhængighed. Det har Susanne og Ayten fået igennem deres kærlighed til Lotte. Susanne hjælper Ayten, hvilket skal tolkes som at Tyskland bør hjælpe Tyrkiet til at blive integreret. Hjælp til system integration ved Tyrkiets optagelse i EU, og øget hjælp ved social og kulturel integration af indvandrere og efterkommere, der nu er bosat i Tyskland.

Nejat fortæller Susanne historien om Abraham, der af Gud bliver befalet at ofre sin søn. Denne historie findes i både islam, jødedommen og kristendommen. I et interview giver Fatih Akin sin fortolkning: *"And they all share this Abraham story. They all have it. What he's trying to say, what I'm trying to say, is we're all the same. We have the same heritage as human beings. If you're religious, non-religious, agnostic, we're all the same."*⁶⁰ Den internationale titel *"The Edge of Heaven"* stammer desuden fra den bibelske version af fortælling om Abraham. Fortællingen om Abraham fører til at Nejat ønsker at opsøge sin far. Filmen slutter med Nejat siddende ved havet. Ayten og Lotte har tidligere måtte krydse vand for at blive genforenet men en person de elskede, og lige så her, hvor Nejat betragter bølgenes gang, imens han afventer en genforening med Ali. Dele af filmens konfliktløsning lægger således uden for filmens ramme, uden at det dog er en særligt åben slutning.

⁵⁷ Krieken:1998 (Bog 9)

⁵⁸ Akin:2008:115 (Bog 1)

⁵⁹ Andersen:2005 (Bog 2)

⁶⁰ Fatih Akin and *"The Edge of Heaven"* (Internet 8)

Diskussion

I det indledende teoriafsnit omtales fire typer integrationsprocesser, og deres målsætning for det sociale og kulturelle forhold mellem etniske minoriteter og majoritetsbefolkning. Problemer ved disse kan være i form af vanskeligheder ved at føre dem ud i livet, eller kan være hvordan de hindrer vellykket integration, og hvilke konsekvenser det har for samfund og befolkning. I dette afsnit diskuteres det, hvordan *segregation* og *kulturel assimilation* hindrer vellykket integration, samt hvilke konsekvenser dette har for samfund og befolkning, og slutteligt generelle udfordringer ved processerne til at opnå vellykket integration.

Denne opgave tager udgangspunkt i at den pluralistiske integrationsproces fører til vellykket integration. Målsætningen for forholdet mellem etniske minoriteter og majoritetsbefolkningen er således at de bliver socialt ligestillede (jf. teoriafsnit), og at minoriteterne tilegner sig visse grundlæggende værdier, men ellers er fri til at dyrke den kultur de selv ønsker.

Segregation og forsøgt kulturel assimilation

Når en sætning er understreget betyder det, at den udover segregation også er gældende for kulturel assimilation. Der gøres opmærksom på, at kulturel assimilation er forsøgt, da ikke alle indvandrere frivilligt giver afkald på deres kultur.

Hvis minoriteter bliver segregeret, så resulterer det i at de lever i et parallelsamfund. De vil primært omgås andre minoriteter, og de lærer derfor ikke landets sprog, hvilket igen medfører at deres *netværk* ikke udvikles. De vil derfor have sværere ved at deltage på arbejdsmarkedet. Alt sammen fører til en lavere sandsynlighed for, at minoriteterne tilegner sig samfundets grundlæggende værdier.

Samfund og befolkningen går derved glip af:

- Skatteindtægter og må betale understøttelse⁶¹
- Kvalificeret arbejdskraft, der igen koster samfundet penge
- Kulturel berigelse

Samfund og befolkning belastes ved:

- En minoritetsbefolkning, der mister værdighed og livsglæde
- Indvandrere og efterkommere, der vælger en kriminell strategi
- Manglende sammenhængskraft, da en del af befolkningen bliver fremmedgjorte

⁶¹ En undersøgelse foretaget af CEPOS i 2011 viste, at indvandreres lave arbejdsmarkedsfrekvens, betyder at Danmark årligt bruger 15,7 milliarder kroner på at understøtte indvandring til Danmark.

Generelle udfordringer

I det følgende ses der på generelle udfordringer ved processerne til at opnå vellykket integration.

Mediernes polarisering af kulturelle forskelle

Medierne er medvirkende til at frembringe et forvrænget billede af forholdet mellem minoriteter og majoritetsbefolkningen. Norbert Elias peger netop på de etableredes evne til at styre nyhedsstrømmen, som et af redskaberne brugt ved stigmatisering af de to gruppers identitet. Benedict Andersons begreb *forestillede forskelle* kan ligeledes forklare polariseringen af kulturelle forskelle.

Samfundets struktur

Zygmunt Bauman påstår at det moderne samfunds struktur er bygget op om at få alting til at passe ind i godt og ondt (entydighed) i et forsøg på at opretholde orden. En *fremmed* er hverken ven eller fjende, og er således *flertydig* i det han eller hun hverken god eller ond. Dette besværliggør integrationen af ikke-vestlige indvandrere, der pga. af deres kulturelle forskelle let kan opfattes som fremmede.

Negativ indstilling blandt politikere

Hvis indvandrere ikke har politikernes fulde opbakning, kan det lede til at de føler sig uønskede i samfundet. Dette hæmmer kulturel integration, som f.eks. Pierre Bourdieu er inde på, når han i forbindelse med sin teori om symbolsk kapital, påstår at anerkendelse er et fundamentalt element for samværet med andre mennesker. Denne udfordring ser ud til at være tiltagende i omfang, da man i Europa i disse år ser en markant fremgang hos nationalistiske partier (Nationaldemokratische Partei Deutschlands / Forza Italia). Den helt aktuelle fremgang kan skyldes finanskrisen (jf. konjunkturteori), hvilket i sig selv er et problem, hvis vellykket integration afhænger af konjunktur svingninger. Ligeledes ses det at indvandrere vælger en religiøs strategi, der også kan virke hæmmende på integrationen. Sükrü Bilgic taler om at forsamlings af minoriteter, ofte vil udvikle sig til at blive tiltagende konservative og nationalistiske⁶².

Indvandrere der ikke får brugt deres personlige kompetencer

Det er et problem for nytilkomne til et land, at få udnyttet deres kompetencer. Dette kan skyldes manglende *human kapital* som sprogkundskaber og netværk, hvilket gør det sværere at komme ud på arbejdsmarkedet. Det kan også være et personligt problem, i form af et tab af *prestige*, hvis man ikke kan udnytte sine kulturspecifikke kompetencer.

⁶² Sükrü Bilgic er født i Tyrkiet, og har udannet sig i sociologi i Istanbul, men er senere flyttet til Norge. Hun har skrevet en bog om sine overvejelser angående Norges integration af ikke-vestlige indvandrere. (Bog 4)

Konklusion

Auf der anderen Seite tilhører en strømning kaldet *fractal films*, der benytter sig af en kompleks struktur med flere sammenflettede fortællinger. Filmens struktur og fortælleforhold fordrer et flertydigt syn på forhold mellem kulturer, og er et forsøg på at drive en udvikling i europæiske medier, hvor perspektivet flyttes fra monokulturelt til transkulturelt, for derved at undgå den fremmedgørelse Zygmunt Bauman omtaler. Ud fra Norbert Elias model om de etablerede og outsiderne, kan filmens oplysende natur betragtes som en del af løsningen på en kulturel racisme, hvor majoriteten stigmatiserer minoriteter. Filmens brug af tilfælde, hvor karakternes veje krydser eller lige akkurat undgår hinandens, opfordrer seeren til at efterrationalisere og tænke fremad over eventuelle konsekvenser, hvilket nedbryder *forestillede forskelle* om tyrkisk kultur som *fremmed* i den tyske. Filmen kritiserer europæiske medier for at polarisere kulturelle forskelle, og viser i stedet to samfund med vellykket gensidig integration.

Filmens personer anvender forskellige overlevelsesstrategier, hvilket bl.a. viser hvordan *arvens modsætninger* kan påvirke en familie. Forhold mellem personer i filmen kan overføres på samfundsforhold, hvilket f.eks. gennem Susanne udmunder i en forståelse af et tysk krav om assimilation. Forholdet mellem Lotte og Ayten, kan bedst forstås ved Berger og Luckmanns begreb *typeskemaer*, da Pierre Bourdieus begreb *habitus* giver et alt for fastlåst billede på individers identitet, hvilket muligvis kan overføres på multikulturelle personforhold generelt. Udviklingen i forholdet mellem Susanne og Ayten kan tolkes som, at Tyskland bør hjælpe Tyrkiet og personer med tyrkisk oprindelse bosat i Tyskland, til at blive integreret i henholdsvis EU og Tyskland.

Filmen sætter et stort spørgsmålstejn ved nationale grænsers relevans. Den fremhæver de ændrede vilkår globaliseringen har medført, og påviser det absurde i at opretholde hermetisk lukkede nationale "identitets periferier" eller en national monokultur, som Simmels model ellers antyder mulig. Filmens instruktør ønsker at sende budskabet, at uanset religion og kultur, så er vi alle bare mennesker.

Anne Hedegaard

Litteraturliste

Film:

- Auf der anderen Seite. 2007. Instruktion: Fatih Akin.

Bøger:

- Akin, Fatih: Auf der anderen Seite, Deutsche Drehbücher. 1. udg. Deutsche Filmakademie, 2008. (Bog 1)
- Andersen, Heine og Lars Bo Kaspersen: Klassisk og moderne samfundsteor. 3. udg. Hans Reitzels Forlag, 2005. (Bog 2)
- Berger, Peter L. og Thomas Luckmann: Den sociale konstruktion af virkeligheden, En videnssociologisk afhandling. 1. udg. Akademisk Forlag, 1966. (Bog 3)
- Bilgic, Sükrü: Integrering, Fra teori til praksis. 1. udg. Kulturbro Forlag, 2000. (Bog 4)
- Christoffersen, Mogens Nygaard m.fl.: Ungdomssociologi. 2. udg. Columbus, 2006. (Bog 5)
- Jacobsen, Benny og Ove Outzen: Liv i Danmark. 2. udg. Columbus, 2010. (Bog 6)
- Jørgensen, Carsten René: Identitet, Psykologiske og kulturanalytiske perspektiver. 1. udg. Hans Reitzels Forlag, 2008. (Bog 7)
- Mikkelsen, Flemming: Transnational identitet under forandring, Indvandrernes sociale, religiøse og politiske mobilisering i Danmark 1965-2010. 1. udg. Museum Tusculanums Forlag, 2011. (Bog 8)
- Krieken, Robert van: Norbert Elias. 1. udg. Hans Reitzels Forlag, 1998. (Bog 9)
- Simmel, George: Hvordan er samfundet muligt?, Udvalgte sociologiske skrifter. 1. udg. Gyldendal, 1998. (Bog 10)
- Bourdieu, Pierre: Af praktiske grunde. 1. udg. Hans Reitzels Forlag, 2003. (Bog 11)

Artikler:

- Erhardi, Rikke: *Menneske og samfund*. I: Systime, 2010, s. 1-9 (Artikel 1)
Premiereinterview: Fatih Akin. Udgivet af Cinemazone.dk.
- Everett, Wendy: Studies in European Cinema. I: Fractal films and the architecture of complexity, 2005, s. 159-171 (Artikel 2)
- Klinker, Sabine og Marie Hvoslef Rasmussen: Forestillede forskelle. I: Dansk sociologi, 2006, s. 1-22 (Artikel 3)

- Liljeberg, Holger: *Deutsch-Türkische Lebens- und Wertewelten 2012*. I: Liljeberg Research International, 2012, s. 1-19 (Artikel 4)
- Rings, Guido: Blurring or Shifting Boundaries? Concepts of Culture in Turkish-German Migrant Cinema. I: GFL - German as a foreign language, 2008, s. 1-35 (Artikel 5)
- Silvey, Vivien og Roger Hillman: Akin\'s Auf der anderen Seite (The Edge of Heaven) and the widening of periphery. I: GFL - German as a foreign language, 2010, s. 1-13 (Artikel 6)
- Yesilada, Karin E.: Turkish-German Screen Power - The Impact of Young Turkish Immigrants on German TV and Film. I: GFL - German as a foreign language, 2008, s. 1-23 (Artikel 7)

Internet:

- Complex Contrivances. Udgivet af Tony Mckibbin.
Internetadresse: <http://tonymckibbin.com/film/the-edge> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 1)
- Keine Angst vor Islamismus in der Türkei. Udgivet af Feuilleton.
Internetadresse: <http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/kino/interview-mit-fatih-akin-keine-angst-vor-islamismus-in-der-tuerkei-1103163.html> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 2)
- Immigrants Creating Their Own Societies. Udgivet af Youtube, BrickOutOfTheWall.
Internetadresse: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=I38NvI586LU - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 3)
- Internetadresse: <http://cinemazone.dk/article.asp?id=670&area=2> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 4)
- Udlændinges integration i det danske samfund. Udgivet af Ny i Danmark.
Internetadresse: https://www.nyidanmark.dk/bibliotek/publikationer/rapporter/2001/taenketank_integration_dk/bila.htm - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 5)
- Potensering. Udgivet af Sociologi Hooliganisme. Internetadresse: <http://sociologi-hooliganisme.wikispaces.com/Potensering> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 6)
- Escape From Mount Stupid: Religion. Udgivet af Gamespot.
Internetadresse: <http://www.gamespot.com/features/escape-from-mount-stupid-religion-6370105/> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 7)
- Fatih Akin and "The Edge of Heaven". Udgivet af SF360.
Internetadresse: <http://www.sf360.org/?pageid=11302> - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 8)
- Politiske udfordringer. Udgivet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.
Internetadresse: http://www.nyidanmark.dk/bibliotek/publikationer/rapporter/2002/taenketankrapport_indvandring_samfundsoekonomi/kap03.htm - Besøgt d. 12.12.12 (Internet 8)

Bilag 1 *Auf der anderen Seite* (1:11:18)

Bilag 2 *Auf der anderen Seite* (1:04:35)

